

Förslag till ändringar i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:10) om honung

1. Bakgrund

I rådets direktiv 2001/110/EG av den 20 december 2001 om honung finns bestämmelser som innehåller regler om honung bl.a. avseende beteckningar, märkning och beskaffenhet. Detta direktiv är genomfört genom Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:10) om honung.

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/63/EU av den 15 maj 2014 om ändring av rådets direktiv 2001/110/EG om honung (nedan kallat "direktivet") görs två huvudsakliga ändringar:

- märkningskraven klargörs för de fall där honungen har sitt ursprung i mer än en medlemsstat eller ett tredjeland och
- det klargörs att pollen, som är en naturlig beståndsdel som är specifik för honung, inte bör anses vara en ingrediens i honung.

Medlemsstaterna ska genomföra direktivet senast den 24 juni 2015.

1.1 Ändring av märkningskrav

Det är enligt direktivet obligatoriskt att märka honung med uppgift om ursprungsland. Denna obligatoriska uppgift kan dock ersättas med följande när honungen har sitt ursprung i mer än en medlemsstat eller mer än ett tredjeland:

- blandning av EG-honung,
- blandning av icke-EG-honung,
- blandning av EG-honung och icke-EG-honung

Efter att Lissabonfördraget har trätt i kraft ersattes Europeiska gemenskapen av Europeiska unionen och därför ändras nu märkningen EG till EU.

1.2 Pollen, en naturlig beståndsdel i honung

Efter en begäran om förhandsavgörande (mål C-442/09) meddelade EU-domstolen en dom, där den fann att pollen i honung är en ingrediens i den mening som avses i artikel 6.4 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel. Domstolens utslag grundades på en bedömning av

Postadress

Postal address
Box 622
SE-751 26 UPPSALA
SWEDEN

Besöksadress

Office address
Hamnesplanaden 5
UPPSALA

Telefon

Telephone
Nat 018-17 55 00
Int +46 18 17 55 00

Telefax

Nat 018-10 58 48
Int +46 18 10 58 48

E-post

livsmedelsverket@slv.se

Webbplats

www.livsmedelsverket.se

Bankgiro

5202-3926

2015-05-12

Dnr 2015/06666
Saknr 1.1.6

omständigheter som hade lagts fram för domstolen enligt vilka förekomst av pollen i honung huvudsakligen följer av biodlarens eget agerande i samband med den slungning av honungen som odlaren genomför vid insamlingen.

När det gäller pollen i honung var den allmänna tolkningen före domen att pollen var en beståndsdel i honung och inte en ingrediens i den mening som avses i artikel 6.4 a i direktiv 2000/13/EG. Märkningsreglerna för ingredienser ansågs därför inte vara tillämpliga på honung.

Kommissionen har i anledning av domstolens dom utrett frågan och noterat att det enbart är binas aktivitet som gör att pollen kommer in i bikupan. Pollen finns därför i honung oavsett om biodlaren utvinnet honungen genom slungning eller inte. Kommissionen tog mot denna bakgrund fram ett förslag om att ändra i direktiv 2001/110/EG för klargöra att pollen är en naturlig beståndsdel och inte någon ingrediens i honung.

Kommissionen bedömde att ändringen inte skulle medföra några större förändringar för berörda parter, vilket också är anledningen till att kommissionen inte har gjort någon konsekvensbedömning till sitt förslag om att ändra direktivet. Kommissionen har fört en rad samråd med medlemsstaterna, särskilt inom ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, med berörda parter (bl.a. biodlarföreningar och icke-statliga organisationer), särskilt inom rådgivande gruppen för livsmedelskedjan, djurhälsa och växtskydd och rådgivande gruppen för biodling, med tredjeländer vid särskilda möten som anordnats för detta ändamål efter domen och i samband med olika forum i Världshandelsorganisationen (WTO).

Europaparlamentet och rådet har därefter beslutat om ändring i direktivet Den införda ändringen av honungsdirektivet syftar till att klargöra att pollen inte är en ingrediens i honung. Ändringen får till följd att man återgår till den situation som gällde före domen, dock utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EG) nr 1829/2003 på honung som innehåller genetiskt modifierat pollen.

1.3 Avlägsnande av beståndsdelar som är specifika för honung

Genom ändringsdirektivet ändras också bilaga II, tredje stycket till följande:

”Om inte annat följer av bilaga I punkt 2 b viii får varken pollen eller någon annan beståndsdel som är specifik för honungen avlägsnas utom när detta är oundvikligt för *avlägsnandet av främmande oorganiska eller organiska ämnen.*”

Nuvarande lydelse av bilaga II, tredje stycket är följande:

2015-05-12

Dnr 2015/06666
Saknr 1.1.6

”Om inte annat följer av bilaga 1.2 b viii får varken pollen eller någon beståndsdel som är specifik för honungen avlägsnas utom när detta är *oundvikligt för att främmande organiska eller oorganiska ämnen ska kunna avlägsnas.*”

Livsmedelsverket, som har gått igenom kommissionens underlag, ser inte att ändringen innebär någon förändring i sak och gör därför bedömningen att det inte krävs någon ändring i LIVSFS 2003:10 för att genomföra direktivet i denna del. Livsmedelsverket bedömer att direktivet i denna del redan får anses genomfört genom LIVSFS 2003:10, bilaga 2, tredje stycket.

2. Konsekvensutredning enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

2.1 Vad vill Livsmedelsverket uppnå med regleringen?

Förslaget är en anpassning av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:10) om honung till följd av direktiv 2014/63/EU om ändringar av rådets direktiv 2001/110/EG om honung. Föreskrifterna måste stämma överens med direktivet i dess senaste lydelse för att Sverige ska uppfylla sina åtaganden som medlemsstat i EU.

2.2 Vilka alternativa lösningar finns för det man vill uppnå och vilka blir effekterna om någon reglering inte kommer till stånd?

Underlåtenhet att anpassa nationella bestämmelser till ändringarna i honungsdirektivet skulle medföra att Sverige åsidosätter EU-rätten. Att inte införa ändringarna framstår därför inte som något rimligt alternativ.

2.3 Vilka berörs av regleringen?

De som berörs av regleringen är främst honungsproducenter och honungsimportörer samt övriga aktörer som bedriver handel med honung, men även kontrollmyndigheter.

2.4 Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

6 och 7 § § livsmedelsförordningen (2006:813).

2.5 Vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser medför regleringen och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen?

Förslaget innebär såvitt gäller frågan om pollen ska ses som en naturlig beståndsdel av honung, som ovan beskrivits (avsnitt 1), att man återgår till den reglering som gällde innan EU-domstolens dom i mål C-442/09.

2015-05-12

Dnr 2015/06666
Saknr 1.1.6

Förslaget innebär därmed inte någon förändring för producenter av honung och bedöms därför inte medföra några konsekvenser i denna del.

Såvitt gäller ändringen som klargör märkningskraven för de fall där honungen har sitt ursprung i mer än en medlemsstat eller ett tredjeland, på så sätt att märkningen ändras från EG till EU, så kan den medföra kostnader för exempelvis importörer av honung eller övriga aktörer som handhar märkning av honung som har sitt ursprung i mer än en medlemsstat eller ett tredjeland. Importörer som har tryckt upp etiketter som inte redan har använts i märkningen kan närmare bestämt drabbas av vissa kostnader då dessa etiketter inte längre kan användas i märkningen efter reglernas ikraftträdande. Produkter som har släppts ut på marknaden eller märkts enligt äldre bestämmelser före den 24 juni 2015 får dock saluföras till dess att lagren är slut.

Honungsproducenterna hanterar bara svensk honung och kommer därför inte drabbas av några konsekvenser utifrån de nya reglerna.

2.6 Överensstämmer regleringen med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen?

Ja. Förslaget innebär ett införlivande av EU-bestämmelser i svensk rätt. Som medlemsstat är Sverige skyldig att genomföra dessa bestämmelser.

2.7 Kan förslaget få effekter för jämställdhet och miljö?

Livsmedelsverket bedömer inte att förslaget får effekter för jämställdhet och miljö.

2.8 Tidpunkten för ikraftträdande och behov av informationsinsatser

Förskriften föreslås träda i kraft den 24 juni 2015 då Sverige enligt direktiv 2014/63/EU är skyldigt att börja tillämpa de författningar som är nödvändiga för att implementera direktivet.

Det finns behov av informationsinsatser till biodlare, honungsimportörer, övriga som bedriver handel med honung samt kontrollmyndigheter.

2.9 Kan förslaget få effekter för stat, landsting och kommuner?

Förslaget innebär att kontrollmyndigheter behöver informeras om de nya reglerna.